

ความรู้ และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อ

การรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน

Knowledge and Apprehension of people in Amphoe Mueang district,
Nakhon Ratchasima Province on alternative medicine ; Case study of
Chinese medicine

ปริญญานัฐ เอียบศิริเมธี¹ ศิริพร พจนพานิชพงค์² ศญาดา ด่านไทยวัฒนา³
นพธนพงษ์ ตั้งพูนเลิศ⁴

บทคัดย่อ

การรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนจีนเป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน ดังเห็นได้จากมีสถานบริการด้านการแพทย์แผนจีนเปิดให้บริการมากขึ้น อย่างไรก็ตามจำนวนประชาชนที่ใช้บริการโดยภาพรวมยังไม่สูงมากนัก งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อแนวทางการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test (Independent Samples) และ One-Way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ไม่ได้เรียนหนังสือ ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือทำนา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท และใช้สิทธิ์ในการรักษาพยาบาลในส่วนของประกันสังคมมากที่สุด
2. ความรู้และความเข้าใจของประชาชนที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนจีน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการรักษาด้วยวิธีการนวดกดจุดตามเส้นลมปราณ การครอบแก้ว การใช้ยาสมุนไพรจีน และการฝังเข็มตามจุดเส้นลมปราณ ตามลำดับ
3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของประชาชนต่อการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนจีน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ รายได้ และสิทธิ์ในการรักษาพยาบาลต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการรักษาต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹⁻⁴ อาจารย์ประจำ, วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ: การแพทย์แผนจีน แพทย์ทางเลือก ความรู้ ความเข้าใจ

Abstract

Traditional Chinese Medicine (TCM) is an acknowledgeable choice for medicinal treatment. Many of TCM service station has been promoting. However, there are few number of people who used to be treated. This work aimed to study knowledge and understanding of people in Amphoe Mueang district, Nakhon Ratchasima Province and to compare those factors toward treatments of alternative medicine; Case study of TCM. The sample group used in the research is people in Amphoe Mueang district, Nakhon Ratchasima Province, total 400 persons by using questionnaire data analysis, namely percentage, mean and standard deviation. Statistics used in conducting hypothesis test independent sample (t-test) and One-Way ANOVA

The result of the research showed that;

1. The most respondents are female, aged >50 years, uneducated, having occupation: farmer or agriculture, income: 10,001-20,000 Baht, right to medical care: Social Security.
2. Overview of the knowledge and understanding on treatments of alternative medicine were low level ($\bar{X} = 2.38$). Focusing on individual terms showed that most respondents have knowledge and understanding in treatments with Acupressure, Cupping, Chinese herbal medicine and acupuncture, respectively.
3. With regard to the comparison of the knowledge and understanding toward treatments of alternative medicine, classified by personal factors, it was found that people with different levels of age, income and right to medical care was difference in statistically significant at the .01 level

Keywords: Traditional Chinese Medicine, Alternative medicine, Knowledge, Attitudes

บทนำ

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา การแพทย์ทางเลือก (Alternative medicines) เริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นในสังคมไทย เนื่องจากสถานะสุขภาพและแบบแผนการเจ็บป่วยที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อจำกัดของระบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่เน้นการดูแลแบบแยกส่วนและลดส่วน (Atomistic and reductive medicine) ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อนโดยเฉพาะ

ในผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรังได้ และใช้ยาซึ่งเป็นสารเคมีสังเคราะห์ในการแทรกแซงกลไกในการเยียวยาร่างกายมากเกินไป การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีส่วนในการบริการด้วยระบบธุรกิจแบบแสวงหาผลกำไรทำให้ไม่สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนผู้เจ็บป่วยและทุกข์ยากได้ (บุญใจ สีมศิลา, 2551) เป็นผลให้ประชาชนยอมรับการแพทย์ทางเลือกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของทางเลือกการดูแลสุขภาพตนเอง และเป็นทางเลือกที่มีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้คนเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาพดี และแสวงหาหนทางสู่การมีสุขภาพดีขึ้น การบำบัดเสริมจึงเริ่มได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นเริ่มตั้งแต่การใช้ยา เช่น การบำบัดโดยยาสมุนไพร จนถึงวิธีการทางกายภาพบำบัด เช่น การนวดและการกระตุ้นกล้ามเนื้อ แม้ว่าบำบัดโรคหลายๆ แบบ เช่น การทางเชื่อมอายุรเวท รวมทั้งไท้จี้ฉวนและโยคะจะถือกำเนิดมาจากโลกตะวันออกก็ตาม (ปณรสี สุศิริรัตน์, online)

การแพทย์แผนจีน ถือเป็นหนึ่งในการแพทย์ทางเลือกที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับในเมืองไทย เนื่องจากปัจจุบันการแพทย์แผนตะวันตก (Western Medicine) ซึ่งเป็นการแพทย์แผนหลักในประเทศไทยไม่สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัยหรือความเจ็บป่วยของประชาชนได้ทั้งหมด ดังนั้นประชาชนจึงได้หันมาพึ่งพาการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ เช่น การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนจีน ควบคู่ไปกับการแพทย์แผนตะวันตกด้วย โดยที่การรักษาด้วยการแพทย์แผนจีน เน้นการมองสุขภาพแบบองค์รวม (Concept of Holism) และการพิจารณาถึงความแตกต่างในลักษณะเฉพาะของโรค ลักษณะของคนและการรักษา (syndrome differentiation and treatment) รวมทั้งสุขภาพมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมมาก การรักษาด้วยการแพทย์แผนจีนที่นิยมนำมาใช้ในประเทศไทย คือ การฝังเข็ม เพื่อบำบัดโรค โดยเฉพาะโรคในระบบประสาทและโรคอื่น ๆ นอกจากนั้น สามารถให้อาหารหรือสมุนไพรเพื่อใช้ในการบำบัด ใช้การนวดแบบแผนจีนเพื่อบำบัดอาการปวดและการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวเดินพลังลมปราณด้วยเทคนิคฉูซู (Wushu) เพื่อส่งเสริมสุขภาพและบำบัดโรค หลักการสำคัญที่สุดของการแพทย์แผนจีน คือ หลักการสร้างสมดุลของพลังต่าง ๆ ในร่างกาย (พิชานา เอ็งปริบูรณ์พงศ์ ใจดี และคณะ, 2556)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน เพื่อสะท้อนข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

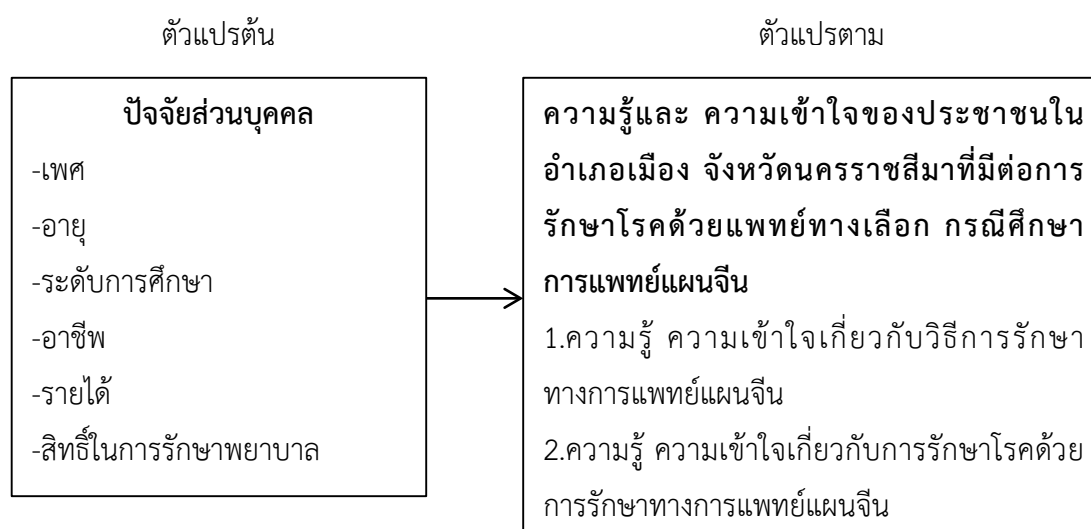
1. เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน

2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน ที่จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน
2. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน
3. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน
4. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน
5. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีรายได้ต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน
6. ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีสิทธิ์ในการรักษาต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสารจาก เอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้และ ความเข้าใจทางด้านการแพทย์ ทางเลือก

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมี ประชากรทั้งหมด 455,099 คน (ข้อมูลปี 2558)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสิทธิ์ ในการรักษา ของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรตาม คือ ความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มี ต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก ประกอบด้วย 1.ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษา ทางการแพทย์แผนจีน และ 2.ความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยการรักษาทาง การแพทย์แผนจีน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2559 ถึง เดือนธันวาคม 2559 รวมระยะเวลา 11 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลด้วยการแจก แบบสอบถามให้กับประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยคิด คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Simple Size) โดยวิธีการคำนวณ Toro Yamane (Yamane, 1973: 727) ซึ่งได้กำหนดความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ได้จำนวน 400 คน ด้วยการ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอรายงานในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ใช้บริการประชาชนในอำเภอเมืองจังหวัด นครราชสีมาเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ด้าน รวมทั้งสิ้น 19 ข้อ เป็นคำถามมาตรฐานประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนนกำหนดให้ระดับมากที่สุด

4 คะแนนกำหนดให้ระดับมาก

3 คะแนนกำหนดให้ระดับปานกลาง

2 คะแนนกำหนดให้ระดับน้อย

1 คะแนนกำหนดให้ระดับน้อยที่สุด

ระดับขั้นใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (Best. 1981: 125) จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์ค่าคะแนน โดยกำหนดความหมายดังนี้

ค่าคะแนน 4.21 - 5.00 หมายถึง 8 มีความเข้าใจระดับมากที่สุด

ค่าคะแนน 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความเข้าใจระดับมาก

ค่าคะแนน 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความเข้าใจระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความเข้าใจระดับน้อย

ค่าคะแนน 1.00 - 1.80 หมายถึง ไม่มีความเข้าใจ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1) การหาความเที่ยง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2) การหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Coefficient Alpha ได้ค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.75 - 0.90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

2. ความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.2 จำนวน 210 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.5 จำนวน 190 คน มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29.0 จำนวน 116 คน รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.0 จำนวน 104 คน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้เรียนหนังสือ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.3 จำนวน 109 คน รองลงมา มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.0 จำนวน 96 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือทำนา คิดเป็นร้อยละ 24.2 จำนวน 97 คน รองลงมาคือพ่อบ้านหรือแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 22.8 จำนวน 91 คน มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.8 จำนวน 131 คน รองลงมาคือมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.2 จำนวน 121 คน และใช้สิทธิ์ในการรักษาพยาบาลในส่วนของประกันสังคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.2 จำนวน 121 คน รองลงมาเป็นการใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า คิดเป็นร้อยละ 23.5 จำนวน 94 คน

2. ความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน ด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน จากการวิเคราะห์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนด้วยวิธีการรักษาโดยการใช้นวดกดจุดตามเส้นลมปราณ ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมาคือ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนด้วยวิธีการรักษาโดยการครอบแก้ว ($\bar{X} = 2.46$) การรักษาโดยใช้ยาสมุนไพรจีน ($\bar{X} = 2.37$) และการรักษาโดยใช้การฝังเข็มตามจุดเส้นลมปราณ ($\bar{X} = 2.19$)

3. ความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน ด้านความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยการรักษาทางการแพทย์แผนจีน จากการวิเคราะห์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยการรักษาทางการแพทย์แผนจีน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยการรักษาทางการแพทย์แผนจีน โดยรักษาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายด้วยการกดจุดตามเส้น ($\bar{X} = 2.56$) รองลงมาคือ มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยการรักษาทางการแพทย์แผนจีน โดยรักษาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายด้วยการครอบแก้ว ($\bar{X} = 2.45$) และ โดยการรักษาอาการปวดท้องประจำเดือนด้วยการใช้ยาสมุนไพร

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน ไม่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน ไม่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ยกเว้นวิธีการรักษาโดยการฝังเข็มตามจุดเส้น ลมปราณ

6. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนไม่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

7. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน ไม่แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

8. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีรายได้ต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน แตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เกี่ยวกับวิธีการรักษาโดยการฝังเข็มตามจุดเส้น ลมปราณ และ การรักษาโยวิธีการครอบแก้ว

9. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมาที่มีสิทธิ์ในการรักษาพยาบาลต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนแตกต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เกี่ยวกับวิธีการรักษาโดยการใช้ ยาสมุนไพรจีน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลของการศึกษาความรู้และความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีนด้านความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน และด้านความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการรักษาโรค ด้วยการรักษาทางการแพทย์แผนจีน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชน ส่วนใหญ่ได้รับรู้ข้อมูลการแพทย์ทางเลือก ด้วยวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีนไม่กว้างขวาง สอดคล้องกับ ปทิตตา จารุวรรณชัย และคณะ (2558) พบว่า ผู้ใช้การแพทย์ทางเลือกส่วนมาก รับรู้ ข้อมูลจากคนในครอบครัว/ญาติ/เพื่อน และสอดคล้องกับ Kotler (2012) พบว่า ปัจจัยทางจิตวิทยา มีผลต่อพฤติกรรมบริการบริโภค ได้แก่ การสนใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อ ทศนคติ และ แนวคิดของตนเอง ในส่วนของขั้นตอนการค้นหาข้อมูลข่าวสาร เมื่อถูกกระตุ้น จะเกิดการหาข้อมูลซึ่ง

สามารถหาได้จาก 4 กลุ่ม ได้แก่ แหล่งบุคคล เช่น ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน คนรู้จัก แหล่งการค้า เช่น การโฆษณา พนักงานขาย แหล่งชุมชน เช่น สื่อมวลชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และสุดท้าย แหล่งทดลอง เช่น การทดลองใช้ ซึ่งข้อมูลข่าวสารจะแตกต่างกันไปตามประเภทของผลิตภัณฑ์/บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ซื้อ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีผลต่อการรักษาโรคด้วยแพทย์ทางเลือก กรณีศึกษาการแพทย์แผนจีน ที่จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์พบว่า ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มี เพศ ระดับการศึกษาต่างกัน อาชีพต่างกัน มีความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุ รายได้ และสิทธิ์ในการรักษาพยาบาลต่างกัน มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการรักษาโดยการฝังเข็มตามจุดเส้นลมปราณ การรักษาโดยใช้วิธีการครอบแก้ว และการรักษาโดยการใช้สมุนไพรจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยลงลึกในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนจีนในศาสตร์ต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเผยแพร่ช่องทางในการรักษาโรค ด้วยศาสตร์อื่นๆ และสามารถนำไปใช้ในการวางแผน หรือแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยจัดประชุมแบบมีส่วนร่วม (Focus group) หรือการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีได้รับการรักษาด้วยวิธีการรักษาทางการแพทย์แผนจีน เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางการแพทย์ต่อไป

บรรณานุกรม

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้แพทย์ทางเลือกของประชาชนในจังหวัดตรัง.** (online). สืบค้นจาก www.bcnc.ac.th/uploadfile/file270958.doc.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร.

บุญใจ ล้อมศิลา. (2551, กันยายน – ธันวาคม). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์ทางเลือกในสถานบริการของรัฐ : กรณีศึกษาโรงพยาบาลดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี. **วารสารนักรแพทย์ทางเลือก, ฉบับปฐมฤกษ์.**

ปัทิตตา จารุวรรณชัย. (2558, พฤษภาคม – สิงหาคม). คุณลักษณะของผู้ใช้การแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลของรัฐ. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 2.

ปิ่นรส สุศิริรัตน์. (มปป.). การดูแลสุขภาพทางเลือก. (online). สืบค้นจาก ; www.dpu.ac.th/sci/upload/content/files.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญปิซิเนสเซอร์แอนด์ตี.

พัชณา (เฮ้งบริบูรณ์พงศ์) ใจดี และคณะ. (2556, กรกฎาคม – ธันวาคม). การแพทย์แผนจีน กับการสาธารณสุขไทย. วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2.

Kotler, P. (2012). **Marketing Management**. (14th ed.). New jersey: Pearson Education, Inc.

Yamane, Taro. (1967). **Statistics: An introductory analysis**. New York: Harper and Row.